

РАДНА СВЕСКА

Примери за коришћење DevInfo 7

Детаљан поступак решавања: **Корак по корак**

СОЦИО-ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА:

За оцену социо-економске ситуације потребно је имати увид у основне економске показатеље који се односе на запосленост, јавне приходе и расходе, привредне субјекте и друго. За смањивање сиромаштва важни су и подстицаји регионалног развоја. За разумевање појава кључно је да се има увид и у здравствене, образовне, затим показатеље који се односе на социјалну заштиту и многе друге. Већина ових података се може пронаћи у три DevInfo базе на сајту Републичког завода за статистику. Ове базе података садрже податке од републичког до општинског нивоа.

За све примере у овој радној свесци ће бити коришћена база података **Преглед стања и развоја општина**, која је доступна на адреси: <http://devinfo.stat.gov.rs>. Пре коришћења ове базе важно је да се погледа садржај базе, односно који показатељи постоје у овој бази података. Садржај ове базе се може наћи на <http://devinfo.stat.gov.rs/disrbija/diDatabases.aspx> или се добити кликом на дугме **Садржај базе** које се налази унутар графичког банера на почетној страни DevInfo 7 сајта. У горњем десном углу веб стране треба изабрати један од три понуђена језика (писма) и у складу са изабраним језиком треба изабрати исти језик за тастатуру.

НАЛАЖЕЊЕ ПОДАТАКА У БАЗИ

Пример 1:

За Регион Шумадије и Западне Србије и све округе (области) наћи најновије податке о учешћу регистрованих запослених према општини пребивалишта у укупном броју становника. У којој области (округу) је највеће учешће запослених? Да ли постоје велике разлике између области и Региона Шумадије и Западне Србије? У ком округу је најмање учешће регистрованих запослених према општини пребивалишта у укупном броју становника?

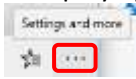
Напомена: Користити опцију брза претрага података.

...

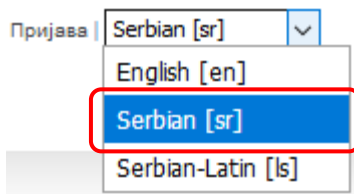
Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>. DevInfo 7 Србија веб апликација не ради у програму **Microsoft Edge**, који је део Windows 10. Може се користити било који други програм, као Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox, Apple Safari и слично.

Уколико се ова веб страна отвори у програму Microsoft Edge, може се прећи на Internet Explorer кликом

на икону за подешавања у горњем десном углу и бирањем из менија **Open with Internet Explorer**.

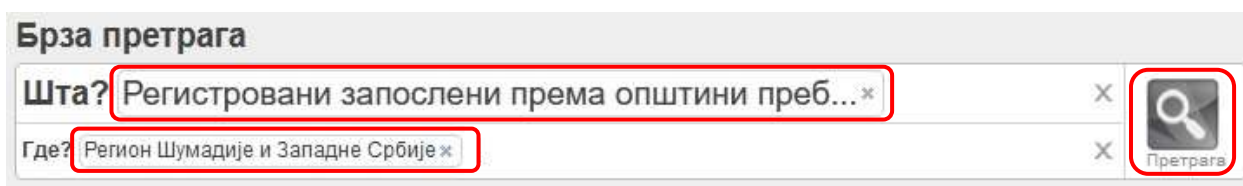
Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе, из листе за избор језика у горњем десном углу. У овом примеру је изабран Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**).

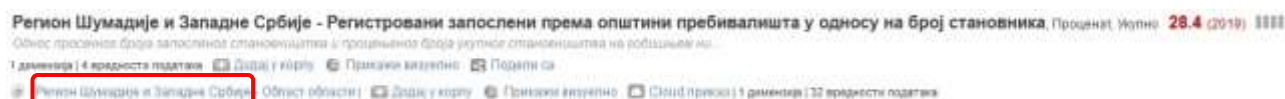
Корак 3: За језик за тастатуру треба исто изабрати Српски језик ћирилица

Корак 4: У пољу **Шта?** брзе претраге треба из падајуће листе изабрати индикатор *Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника*, а у пољу **Где?** изабрати *Регион Шумадије и Западне Србије*. Затим кликнути на дугме за претрагу из базе података.
Напомена: падајућа листа за избор се аутоматски отвара куцањем неколико карактера, на пример “регистров”.

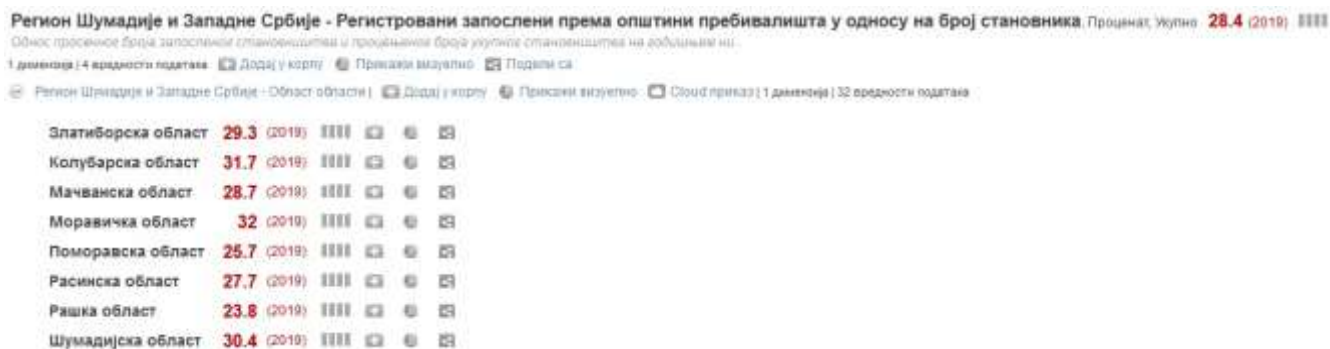

Добијаја се резултат претраге за индикатор *Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника*, за *Регион Шумадије и Западне Србије* и износи **28,4%**, за **2019. годину**.

Корак 5: Кликом на икону отвара се територијални подниво за *Регион Шумадије и Западне Србије*, односно области/окрузи у саставу овог региона.

Брза претрага увек враћа најновије податке из базе, у овом случају то су подаци за 2019. годину. Највеће учешће регистрованих запослених према општини пребивалишта у односу на број становника је у *Моравичкој области* 32%, а најмање у *Рашкој области* 23,8%. Вредност за *Регион Шумадије и Западне Србије* је **28,4%**.

Пример 2:

Желимо да имамо увид у број новооснованих и брисаних/угашених привредних друштава, за општине у саставу Златиборске области. У којој општини је било највише брисаних/угашених привредних друштава? У којој општини је било највише нових (новооснованих) привредних друштава? На коју годину се односе подаци?

Напомена: Користити опцију брза претрага података. У реду **Шта?** треба изабрати ова два индикатора, а у пољу **Где?** изабрати Златиборска област. Кликнути на знак за оба индикатора, у реду Златиборска област, да би се приказале вредности за све општине.

...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру изабраћемо Српски језик - latinica (**Serbian-Latin [Is]**), а за тастатуру **Serbian (Latin) keyboard**.

Корак 3: У пољу **Šта?** брзе претраге треба из падајуће листе изабрати два индикатора, прво *Novoosnovana privredna društva*, и затим у истом пољу *Brisana/ugašena privredna društva*. У пољу **Gде?** треба изабрати *Zlatiborska oblast*. Затим треба кликнути на дугме за претрагу из базе података.

Добијају се резултати претраге за ова два индикатора, за Златиборску област (слика доле).

Rezultat : 2 Dodaj sve u korpu Klikните овде за претраживање кроз више база података

Zlatiborska oblast - Brisana/ugašena privredna društva, Broj, Ukupno **359** (2019)
Ukupan broj privrednih društava koja su tokom godine obrisana iz Registra privrednih subjekata - Pri...
1 dimenzija | 10 vrednosti podataka Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Podeli sa

 Zlatiborska oblast - Grad - Opština oblasti | Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Cloud prikaz | 1 dimenzija | 100 vrednosti podataka

Zlatiborska oblast - Novoosnovana privredna društva, Broj, Ukupno **197** (2019)
Ukupan broj novoosnovanih privrednih društava upisanih tokom godine u Registar privrednih subjekata ...
1 dimenzija | 10 vrednosti podataka Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Podeli sa

 Zlatiborska oblast - Grad - Opština oblasti | Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Cloud prikaz | 1 dimenzija | 100 vrednosti podataka

Корак 4: Кликом на код оба индикатора, отварају се територијални поднивои. У овом случају то су општине које чине Златиборску област.

Zlatiborska oblast - Brisana/ugašena privredna društva, Broj, Ukupno **359** (2019)

Ukupan broj privrednih društava koja su tokom godine obrisana iz Registra privrednih subjekata - Pri...

1 dimenzija | 10 vrednosti podataka Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Podeli sa

 Zlatiborska oblast - Grad - Opština oblasti | Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Cloud prikaz | 1 dimenzija | 100 vrednosti podataka

Arilje	19 (2019)				
Bajina Bašta	26 (2019)				
Čajetina	20 (2019)				
Grad Užice	102 (2019)				
Kosjerić	14 (2019)				
Nova Varoš	11 (2019)				
Požega	51 (2019)				
Priboj	21 (2019)				
Prijepolje	57 (2019)				
Sjenica	38 (2019)				

Zlatiborska oblast - Novoosnovana privredna društva, Broj, Ukupno **197** (2019)

Ukupan broj novoosnovanih privrednih društava upisanih tokom godine u Registar privrednih subjekata ...

1 dimenzija | 10 vrednosti podataka Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Podeli sa

 Zlatiborska oblast - Grad - Opština oblasti | Dodaj u korpu Prikaži vizuelno Cloud prikaz | 1 dimenzija | 100 vrednosti podataka

Arilje	15 (2019)				
Bajina Bašta	9 (2019)				
Čajetina	25 (2019)				
Grad Užice	39 (2019)				
Kosjerić	10 (2019)				
Nova Varoš	7 (2019)				
Požega	13 (2019)				
Priboj	13 (2019)				
Prijepolje	55 (2019)				
Sjenica	11 (2019)				

Сви подаци се односе на 2019. годину. То је година за коју у бази постоје најновији подаци за ова два индикатора. Највише брисаних/угашених привредних друштава током 2019. године је било на територији Града Ужица (**102**). Највише новооснованих привредних друштава у 2019. години је било у општини Пријепоље (**55**).

Пример 3:

Радимо на пројекту који се односи на запосленост, за општину Зајечар. Колико индикатора који се односе на тему запослености постоји у бази података? Која је дефиниција регистроване запослености? Које је учешће незапослених лица старости од 30 до 54 година у укупном броју незапослених за 2016. годину? Које све информације се добијају за општину Зајечар након претраге података из базе?

Напомена: Користити опцију брза претрага података. У реду **Шта?** треба у овом случају изабрати тему, односно **Запосленост**.

...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру изабраћемо Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**), а за тастатуру **Serbian (Cyrillic) keyboard**.

Корак 3: У пољу **Шта?** брзе претраге треба из падајуће листе изабрати *Запосленост* (у овом примеру се бира цела област, а не индикатор(и)). У пољу **Где?** треба изабрати *Зајечар*. Затим треба кликнути на дугме за претрагу базе података.

Корак 4: Добијају се резултати претраге као на следећој слици.

Резултат: 6

Додај све у корпу

Кликните овде за претраживање кроз више база података

Зајечар - Просечне зараде без пореза и доприноса. РСД, Укупно **52,912** (2020) ██████████
Просечна зарада без пореза и доприноса је изабрана за порезе и доприносе плаћене на годишњем нивоу.
Searched by: Запосленост
1 димензија | 11 вредности података

Зајечар - Регистровани запослени. Број, према општини рада **11,781** (2019) ██████████
По овом пољу запослени посматрају се лица која имају формално правно везање о запослењу, односно за...
Searched by: Запосленост
1 димензија | 14 вредности података

Зајечар - Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника. Процент, Укупно **24.7** (2019) ██████████
Однос просечне броја запослених становништва и проценат броја укупног становништва на годишњем нивоу.
Searched by: Запосленост
1 димензија | 4 вредности података

Зајечар - Регистровани незапослени. Број, Укупно **4,370** (2020) ██████████
Незапослени је лице од 15 година живота до испуњавања услова за пензију, односно најкасније до 65 го...
Searched by: Запосленост
2 димензија | 33 вредности података

Зајечар - Регистровани незапослени на 1000 становника. На 1000 становника, Укупно **89** (2019) ██████████
Број регистрованих незапослених лица на 1000 становника.
Searched by: Запосленост
1 димензија | 10 вредности података

Зајечар - Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених. Процент, Укупно 30-54 година **55** (2020) ██████████
Учешће незапослених по старосним групама и полу у укупном броју незапослених.
Searched by: Запосленост
3 димензија | 95 вредности података

Претрага је вратила као резултат број 6, што значи да у овој бази података за општину Зајечар, за тематску област *Запосленост*, постоји 6 индикатора. То су: *Просечне зараде без пореза и доприноса*, *Регистровани запослени*, *Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника*, *Регистровани незапослени*, *Регистровани незапослени на 1000 становника* и *Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених*.

Испод назива сваког индикатора стоји текст дефиниције индикатора (сива коса слова). Уколико се мишем пређе преко тог поља и миш задржи на њему појављује се дефиниција индикатора (слика доле)

Зајечар - Регистровани запослени, Број, према општини рада **11,781** (2019)

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно за...

Searched by : *Запосленост*

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем или послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају

И на крају, од укупног броја регистрованих незапослених у општини Зајечар, 55% чини становништво старости 30 до 54 година. Ово је податак за 2020. годину (слика доле).

Зајечар - Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, Процент, Укупно 30-54 година **55** (2020)

Учешће незапослених по старосним групама и полу у укупном броју незапослених

Searched by : *Запосленост*

3 димензија | 99 вредности података Додај у корпу Прикажи визуелно Подели са

Пример 4:

Занимају нас најновији расположиви подаци о броју позоришта, односно колико је било позоришних представа и посетилаца, за Републику Србију¹? Која институција је извор ових података и где се објављују подаци из области културе?

Напомена: Користити опцију за претрагу **Тема** и изабрати све индикаторе за област Култура и подобласт Позоришта. Кликом на стрелицу лево од назива, добија се детаљнији списак расположивих области и на крају индикатора. Десно од назива индикатора се налази линк за приступ мета подацима.

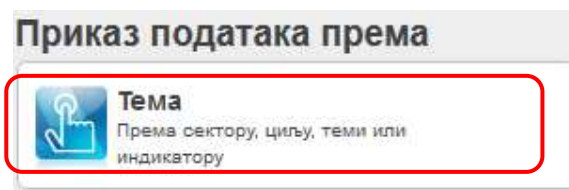
...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру то је Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**), а тастатура је **Serbian (Cyrillic) keyboard**.

Корак 3: Изабрати претраживање преко теме, кликом на дугме **Тема**, као на слици испод.

Напомена: Тема омогућава избор само индикатора, не и територије.

Корак 4: Листати/скроловати унутар прозора, до области Култура, и затим изабрати подобласт *Позоришта*, кликом на црну стрелицу ▶ лево од текста *Позоришта*. Приказује се списак индикатора за подобласт *Позоришта*. То су три индикатора: *Број позоришних представа*, *Број позоришта* и *Број посетилаца позоришта*. Клик на кућицу поред опције *Све* селекује сва три индикатора (слика доле).

¹ Код инсталације базе је подешено да је Република Србија подразумевана територија за коју се добијају подаци, уколико се претрага врши преко теме.

Изабери тему

Листа по азбучном реду | Сектор | Извор података | Институција | Прикажи где постоје подаци

- Рачунари
- Телефонија
- Култура
 - Биоскопи
 - Музеји
 - Позоришта**
 - Све
 - Број позоришних представа, Број
 - Број позоришта, Број
 - Број посетилаца позоришта, Број
- Образовање
 - Основно образовање
 - Писменост
 - Предшколско образовање
 - Средње образовање
- Пољопривреда
 - Земљишни фонд
 - Механизација

Изабрано (3)

Клик на линк [Метаподаци](#), који постаје видљив када се мишем пређе преко реда са индикатором, приказује метаподатке за тај индикатор. У примеру на следећој слици је изабрано да се прикажу метаподаци за индикатор *Број позоришних представа*.

Број позоришних представа, Број

Element	Value
ДЕФИНИЦИЈА	Позоришна представа је уметничко-сценско дело које се изводи у позоришту по сценарију. Неопходни елементи за позоришну представу су: глумци, сценска радња и публика.
НАЧИН РАЧУНАЊА	пребројавање
ИЗВОРИ	Завод за проучавање културног развитка
ПЕРИОДИКА ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА	годишња (1.01.-31.12.)
ДАТУМ ОБЈАВЉИВАЊА	У годишњој периодици крајем децембра месеца у публикацији "Култура"
НАЗИВ ИСТРАЖИВАЊА	Годишњи статистички извештај о позориштима. За више информација погледати на сајту Републичког завода за статистику http://www.stat.gov.rs/oblasti/kultura/ и на сајту http://zaprokul.org.rs/
ПОЛ	
СТАРОСНЕ ГРУПЕ	
ОСТАЛЕ ДЕЗАГРЕГАЦИЈЕ	
ТЕРИТОРИЈАЛНИ НИВОИ	подаци су расположиви до нивоа општина

Види се да је у овој бази података **Завод за проучавање културног развитка** институција која обезбеђује податке из области културе. Подаци из области Културе се објављују крајем године, за претходну годину, у публикацији под називом **Култура**. Мета информације садрже и дефиницију индикатора, начин рачунања, назив истраживања (често са додатим линковима), као и остале корисне информације за разумевање индикатора.

Корак 5: Кликом на дугме унутар прозора **Изабери тему**, добијају се тражени подаци, као на слици испод.

Напомена: добијају се подаци за Републику Србију, јер је приликом постављања базе подешено да је подразумевана територија за коју се добијају подаци Република Србија.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Број позоришних представа. Број, Укупно **4,657** (2019)

Позоришна представа је уметничко-сценско дело које се изводи у позоришту по сценарију. Неопходни еле...

1 димензија | 5 вредности података Додај у корпу Прикажи визуелно Подели са

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - СРБИЈА - СЕВЕР / ЈУГ области | Додај у корпу Прикажи визуелно Cloud приказ | 1 димензија | 10 вредности података

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Број позоришта. Број, Укупно **99** (2019)

Позориштем се сматра самостална културно-уметничка установа са сталним уметничким ансамблом чији је ...

1 димензија | 5 вредности података Додај у корпу Прикажи визуелно Подели са

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - СРБИЈА - СЕВЕР / ЈУГ области | Додај у корпу Прикажи визуелно Cloud приказ | 1 димензија | 10 вредности података

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Број посетилаца позоришта. Број, Укупно **1,064,480** (2019)

Посетиоцем позоришта сматра се појединац који присуствује позоришној представи (драма, опера, балет)...

1 димензија | 5 вредности података Додај у корпу Прикажи визуелно Подели са

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - СРБИЈА - СЕВЕР / ЈУГ области | Додај у корпу Прикажи визуелно Cloud приказ | 1 димензија | 10 вредности података

Добијени подаци показују да је у Републици Србији у 2019. години било **99 позоришта**, да је одиграно **4657 позоришних представа** и да је било **1 064 480 посетилаца**.

Пример 5:

Каква је доступност социјалне заштите за Регион Јужне и Источне Србије? Изабраћемо опцију **Напредна претрага** која омогућава да се на једном месту одаберу и индикатори и територија за које су нам потребни подаци (две картице унутар прозора **Напредна претрага**).

Напомена: На картици **Тема** треба изабрати сектор **Социјална заштита**, затим подобласт **Доступност** и затим изабрати **Све** за избор свих индикатора. Након избора индикатора и Региона Јужне и Источне Србије, клик на дугме **Пошаљи** води директно на страницу за визуелизацију података.

...

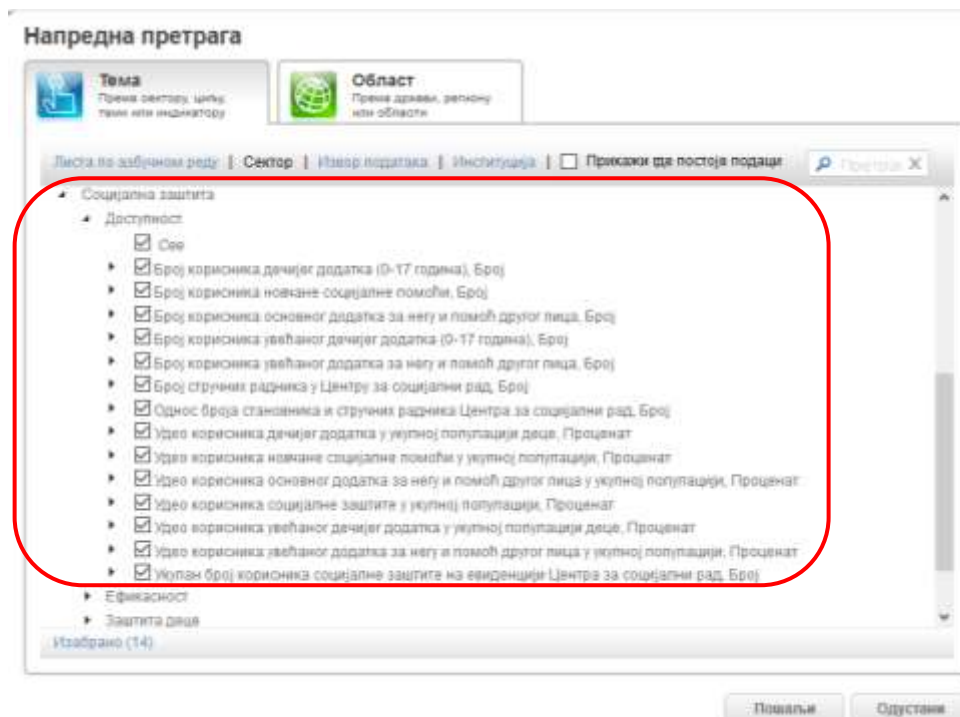
Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру то је Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**), а за тастатуру **Serbian (Cyrillic) keyboard**.

Корак 3: Обавити претраживање путем напредне претраге, кликом на дугме

Корак 4: Отвара се прозор за напредну претрагу, на картици **Тема**. Подразумевано се отвара листа индикатора по азбучном реду. Кликнути на линк **Сектор** и затим проширити област **Социјална заштита** и подобласт **Доступност** кликом на црну стрелицу ▸. Кликнути на опцију **Све** за избор свих индикатора (укупно има 14 индикатора). Погледати слику испод.

Корак 5: Затим треба кликнути на картицу **Област**, за избор Региона Јужне и Источне Србије. Овај избор се може обавити на два начина:

а) преко стабла, као на доњој слици, или

Напредна претрага

Тема
Према сектору, циљу,
теми или индикатору

Област
Према држави, региону
или области

Преко стабла | Листа по азбучном реду | Континент | Прикажи где постоје подаци

- Европа (EUR) [Метаподаци](#)
 - СРБИЈА - СЕВЕР / ЈУГ Регион Област Град - Општина
- РЕПУБЛИКА СРБИЈА (EURSRB) [Метаподаци](#)
 - Све Регион Област Град - Општина
 - СРБИЈА - ЈУГ (EURSRB002) [Метаподаци](#)
 - Све Област Град - Општина
 - Регион Јужне и Источне Србије (EURSRB002002)
 - Регион Косово и Метохија (EURSRB002003)
 - Регион Шумадије и Западне Србије (EURSRB002001) [Метаподаци](#)
 - СРБИЈА - СЕВЕР (EURSRB001)

б) Кликом на линк [Листа по азбучном реду](#) и бирањем **Регион** из падајуће листе десно од линка. Селектовати *Регион Јужне и Источне Србије*. Затим кликнути на дугме **Пошаљи**.

Напредна претрага

Тема
Према сектору, циљу,
теми или индикатору

Област
Према држави, региону
или области

Преко стабла | **Листа по азбучном реду** | Регион | Прикажи где постоје подаци

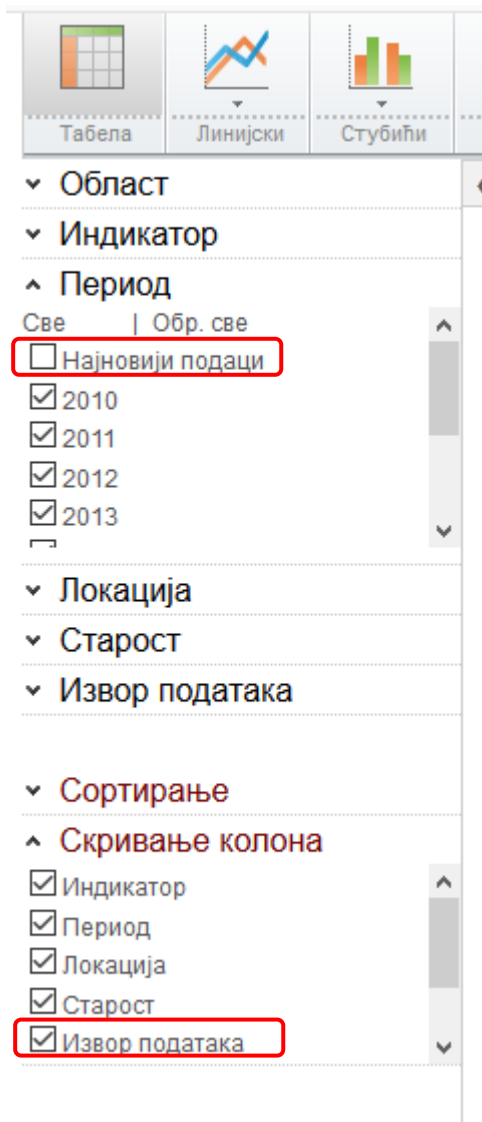
- Све
- Београдски регион (EURSRB001001)
- Регион Војводине (EURSRB001002)
- Регион Јужне и Источне Србије (EURSRB002002)
- Регион Косово и Метохија (EURSRB002003)
- Регион Шумадије и Западне Србије (EURSRB002001)

Изабрани (1)

Пошаљи | Одустани

Корак 6: Тражени подаци се приказују директно у табели на страни за визуелизацију података. Постоје две картице **Визуелни приказ** и **Подешавања**. На картици **Подешавања** се може мењати шта ће бити приказано у редовима и колонама табеле (опција **Измештање**). Панел на левој страни екрана служи као филтер: може се на пример искључити приказ извора података, изабрати само најновија година за приказ података, додатно филтрирати или сортирати подаци и слично (слика доле).

КРЕИРАЊЕ ТАБЕЛА И ГРАФИКОНА

Табеле и графикони су ефикасан начин за уређен приказ више индикатора. Пре прављења табеле/графикона треба изабрати одређене податке из базе, на неки од претходно описаних начина за претрагу података и затим подесити приказ и параметре који ће бити приказани у табели. Табела може садржати више редова у заглављу. На пример, у једном реду могу бити приказани индикатори, у другом реду пол лица и слично.

Пример 1:

Направити табелу са подацима о привредним друштвима и предузетницима за све општине у Колубарској области, од 2010. до 2016 године.

Напомена: Користити опцију Напредна претрага за избор података из базе. Изабрати све индикаторе који се односе на Привредне субјекте. У панелу на левој страни се може филтрирати шта ће бити приказано у табели. На картици **Подешавања** се може променити редослед редова и колона (опције Pivot и Измештање). Клик на линк **Преузми** омогућава преузимање табеле у Excel формату.

...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру то је Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**), а за тастатуру **Serbian (Cyrillic) keyboard**.

Корак 3: Изабрати претраживање путем напредне претраге, кликом на дугме

Напредна претрага

Корак 4: У прозору **Напредна претрага**, на картици **Тема** изабрати све индикаторе из области *Економија*, подобласт *Привредни субјекти*, као што је приказано на следећој слици.

Напредна претрага

Тема
Према сектору, циљу, теми или индикатору

Област
Према држави, региону или области

Листа по азбучном реду | Сектор | Извор података | Институција | Прикажи где постоје подаци

- Друштвена партиципација
- Економија
 - Запосленост
 - Јавни приходи
 - Јавни расходи
 - Привредни субјекти
 - Све
 - Активна привредна друштва, Број
 - Активни предузетници, Број
 - Брисана/угашена привредна друштва, Број
 - Брисани/угашени предузетници, Број [Метаподаци](#)
 - Новооснована привредна друштва, Број
 - Новоосновани предузетници, Број
 - Регионални развој
 - Сиромаштво
- Здравство
- Индекси
- Информисање и комуникације

Изабрано (6)

Корак 5: На картици **Област** изабрати све општине из *Колубарске области* (као на следећој слици). Затим кликнути дугме **Пошаљи**.

Напредна претрага

Тема
Према сектору, циљу, теми или индикатору

Област
Према држави, региону или области

Преко стабла | Листа по азбучном реду | Контиент | Прикажи где постоје подаци

- Све Регион Област Град - Општина
- СРБИЈА - ЈУГ (EURSRB002) [Метаподаци](#)
- Све Област Град - Општина
- Регион Јужна и Источна Србија (EURSRB002002)
- Регион Косово и Метохија (EURSRB002003)
- Регион Шумадија и Западна Србија (EURSRB002001) [Метаподаци](#)
- Све Град - Општина
- Златиборска област (EURSRB002001001)
- Колубарска област (EURSRB002001002) [Метаподаци](#)
 - Све
 - Ваљево (EURSRB002001002001)
 - Лајковац (EURSRB002001002002) [Метаподаци](#)
 - Љуб (EURSRB002001002003)
 - Миловац (EURSRB002001002004)
 - Осечина (EURSRB002001002005)
 - Ув (EURSRB002001002006)
- Мачванска област (EURSRB002001003)

Изабрано (6)

Корак 6: Програм аутоматски води на страну за визуелизацију података и приказује табелу са подацима добијеним преко напредне претраге, као на следећој слици.

Area	Indicator	Time Period	Data Value
Пег	Активна привредна друштва - Број	2010	123
		2011	117
		2012	118
		2013	122
		2014	128
		2015	124
Активни предузетници - Број	2010	468	
	2011	453	
	2012	448	

Програм иницијално приказује назив општине у првој колони табеле, назив индикатора у другој, године у трећој и у последњој колони вредности индикатора.

Корак 7: За преуређење приказа у табели кликнути на картицу **Подешавања**, маркирати/чекирати поље **Сређивање** и користити опције **Pivot** (сложено измештање), **Измештање** (замена места редовима и колонама). Такође се може доћи стрелицом миша на заглавља и ручно их померати на жељену позицију унутар редова или колона табеле. На пример, ако се заглавље **Time period** пребаци код **Area**, онда се приказ година из заглавља пребацује у редове табеле и слично.

Indicator	Активна привредна друштва - Број																Активни предузетници - Број																Број нових/укупних привредних друштва - Број																Број нових/укупних предузетника - Број															
Time Period	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024																			
Area																																																																
Пег	123	117	118	122	128	124	128	128	468	453	448	438	440	440	457	11	11	5	2	3	5	9	30	32	41	57	44	1,240	1,196	1,129	1,174	1,216	1,296	1,278	3,267	3,304	3,277	3,258	3,403	3,411	3,606	183	164	81	30	33	26	18	643	648	491	621	372											
Валови	62	58	63	67	66	84	62	358	364	363	360	342	343	340	12	7	5	1	1	3	3	75	57	57	58	48	143	136	132	135	145	148	147	528	538	548	490	487	486	505	28	15	14	4	1	2	4	48	58	62	90	48												
Државни	81	75	74	74	72	75	78	280	287	300	294	292	292	290	11	7	2	3	3	2	1	44	37	38	45	28	232	218	226	245	261	272	278	783	759	768	774	758	738	774	28	20	6	2	5	3	3	93	98	88	100	94												

Корак 8: Када је завршено сређивање табеле треба поништити поље **Сређивање**. Табела се може преузети у Excel формату, кликом на дугме **Преузми** у менију, као на следећој слици

Сачувај као Преузми Пodelи
[Преузми К.С.](#)

Укупно:

Агеа	Активна привредна друштва - Број							Активна предузетници - Број							Брисана/угашена привредна друштва - Број						Брисана/угашени предузетници - Број							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Бит	123	117	118	122	129	124	126	488	453	448	439	440	440	457	11	11	5	2	3	5	9	80	62	41	57	44	40	32
Валево	1,240	1,156	1,129	1,174	1,216	1,256	1,278	3,357	3,304	3,277	3,258	3,403	3,411	3,605	153	164	81	38	33	20	15	643	548	491	521	372	501	289
Лазовац	62	58	60	67	68	64	62	356	364	363	350	342	343	340	12	7	3	1	1	3	3	75	57	57	58	40	41	41
Менча	143	136	132	136	145	148	147	529	536	540	492	487	486	505	29	15	14	4	1	2	4	46	56	62	60	46	62	51

Пример 2:

Занимају нас подаци о школској спреми становника старости 15 и више година из Пописа становништва и станова спроведеном у 2011. години, и то за СРБИЈА-СЕВЕР и СРБИЈА-ЈУГ. Колико жена према попису поседује високо образовање за СРБИЈА-ЈУГ, а колико мушкараца? Каква је ситуација када се посматра СРБИЈА-СЕВЕР? Где је већа разлика у апсолутним бројкама?

Напомена: Користити опцију Напредна претрага за избор података из базе. Уредити табелу тако да се у заглављу табеле прикажу школска спрема и пол, а у редовима изабране територије. На картици Подешавања изабрати опцију, односно поље за потврду Сређивање и затим изместити параметре Школска спрема, Пол и Агеа (територија) према захтеву из примера.

...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру биће изабран Српски језик латиница (**Serbian-Latin [Is]**), а за тастатуру **Serbian (Latin) keyboard**.

Корак 3: Користити претраживање путем напредне претраге, кликом на дугме

Napredna pretraga

Корак 4: У прозору **Napredna pretraga**, на картици **Tema** изабрати индикатор *Stanovništvo staro 15 i više godina prema školskoj spremi*, као на следећој слици. За бржи избор може се користити и поље за претрагу, као што је приказано на следећој слици.

Napredna pretraga

Tema
Prema sektoru, odelu, temi ili indikatoru

Oblast
Prema državi, regionu ili oblasti

Lista po azbučnom redu | Sektor | Izvor podataka | Institucija | Prikaži gde postoje podaci

Sve

Stanovništvo staro 15 i više godina prema školskoj spremi, Broj [Metapodaci](#)

Lista po azbučnom redu | Školska sprema | Pol

- Sve
- Srednje obrazovanje Muško
- Bez školske sprema Muško
- Bez školske sprema Žensko
- Nepotpuno osnovno obrazovanje Muško
- Nepotpuno osnovno obrazovanje Žensko
- Nepoznato obrazovanje Muško
- Nepoznato obrazovanje Žensko
- Osnovno obrazovanje Muško
- Osnovno obrazovanje Žensko
- Srednje obrazovanje Žensko
- Više obrazovanje Muško
- Više obrazovanje Žensko

Izabrano (1)

Pošalji Odustani

Корак 5: На картици **Oblast** изабрати **SRBIJA-SEVER** и **SRBIJA-JUG** и затим кликнути на дугме **Pošalji**.

Napredna pretraga

Tema
Prema sektoru, cilju, temi ili indikatoru **Oblast**
Prema državi, regionu ili oblasti

Preko stabla | Lista po azbučnom redu | Kontinent Prikaži gde postoje podaci

- Evropa (EUR)
 - SRBIJA - SEVER / JUG Region Oblast Grad - Opština
- REPUBLIKA SRBIJA (EURSRB)
 - Sve Region Oblast Grad - Opština
 - SRBIJA - JUG (EURSRB002)
 - SRBIJA - SEVER (EURSRB001)

Izabrano (2)

Корак 6: На страни за визуелизацију изабрати приказ у виду табеле. На картици **Podešavanja** маркирати кућицу код поља **Sređivanje**. Подесити приказ као на доњој слици, тако да називи територија буду приказани у редовима табеле, а категорије за школску спремност и пол у заглављу табеле. Више простора за приказ табеле се добија кликом на дуплу стрелицу лево од табеле, која приказује и сакрива панел за филтрирање на левој страни екрана.

Stanovništvo staro 15 i više godina prema školskoj spremi - Broj, 2011

Area	Bez školske spreml		Nepotpuno osnovno obrazovanje		Bazovno obrazovanje		Danasno obrazovanje		Srednje obrazovanje		Visoko obrazovanje		Više obrazovanje	
	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско
SRBIJA - JUG	18.157	91.471	187.643	279.099	5.988	7.115	348.271	332.242	779.481	644.380	110.247	116.521	78.254	71.314
SRBIJA - SEVER	12.441	42.785	73.783	181.214	5.279	8.078	245.182	313.411	833.885	157.358	188.577	222.888	94.278	163.888

На територији СРБИЈА-ЈУГ скоро исти број жена и мушкараца поседује високо образовање, око 110000. Већи је број становника оба пола који имају високо образовање за територију СРБИЈА-СЕВЕР, него за СРБИЈА-ЈУГ. Код СРБИЈА-СЕВЕР је за око 34000 више жена од мушкараца са стеченим високим образовањем. Када се посматрају и СРБИЈА-СЕВЕР и СРБИЈА-ЈУГ, знатно је више жена него мушкараца без образовања и са непотпуним основним образовањем.

Пример 3:

За Регион Шумадије и Западне Србије желимо да на графикону видимо учешће према полу, за три категорије компјутерске писмености за које постоје подаци у последњем Попису становништва домаћинстава и станова спроведеном 2011. године.

Напомена: Направићемо табелу где су у редовима приказане три категорије компјутерске писмености, а у заглављу пол. Затим ћемо изабрати Графикон типа Стубићи и последњу подопцију графикона Stack column 100%. Подаци у бази су дати у апсолутним бројевима, али овај тип визуелизације даје приказ учешћа. Ако је на картици Подешавања изабрано да се приказују латинице, на графикону ће бити приказане и апсолутне вредности.

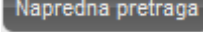
ВАЖНО: Овај пример показује да је важно како су подаци организовани у табели, да би се затим правилно приказали на графикону. На пример, за приказ популационе пирамиде морамо имати табелу са приказом у две колоне.

...

Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

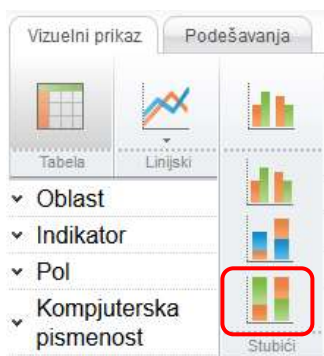
Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру то је Српски језик латиница (**Serbian-Latin [Is]**), а за тастатуру **Serbian (Latin) keyboard**.

Корак 3: Користити претраживање путем напредне претраге, кликом на дугме

Корак 4: Унутар прозора **Napredna pretraga**, на картици **Tema** изабрати индикатор *Kompjuterska pismenost* и све доступне субпопулације. На картици **Oblast** изабрати **Region Šumadije i Zapadne Srbije**. Затим треба кликнути на дугме **Pošalji** за одлазак на веб страну за визуелизацију.

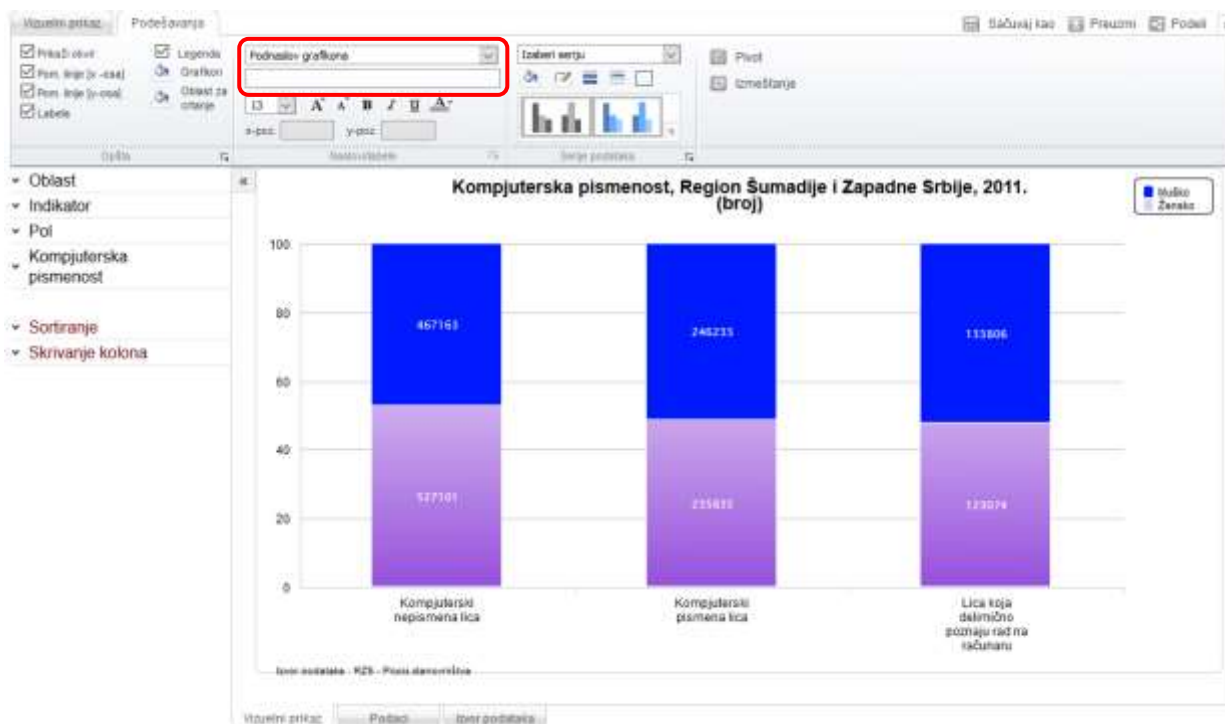
Корак 5: На картици **Podешavanja** маркирати поље **Sređivanje**. Кликом на икону **Pivot**, у редовима табеле се приказују категорије компјутерске писмености, а у колонама пол. Ако се поништи поље **Sređivanje**, заглавља **Pol** и **Kompjuterska pismenost** неће бити видљива на табели.

Корак 6: Изабрати картицу **Vizuelni prikaz** и отворити опције за приказ стубичастих графикона као на слици. Изабрати последњи тип, односно Stack Column 100%

Корак 7: Добијени графикон се може додатно средити коришћењем опција на картици **Пodešavanja**. Могу се приказати лателе за вредности, оквир, помоћне линије, средити наслов, боје и друго. Један пример сређеног графикона је на следећој слици.

Трик: Да би се направио размак између наслова и графикона, за садржај за **Podnaslov grafikona** треба унети барем једно празно место, чиме се остварује приказ додатног празног реда испод наслова.

Пример 4:

Користећи табелу добијену у претходном примеру изабрати у менију тип визуелизације **Хијерархијска мапа**. Који правоугаоник има највећу површину, односно која категорија компјутерске писмености је доминантна? Каква је дистрибуција по полу, када се гледа хијерархијска мапа за Регион Шумадије и Западне Србије за ове три категорије компјутерске писмености?

Напомена: Клик на површину која приказује одређену категорију компјутерске писмености даје приказ по полу за изабрану категорију.

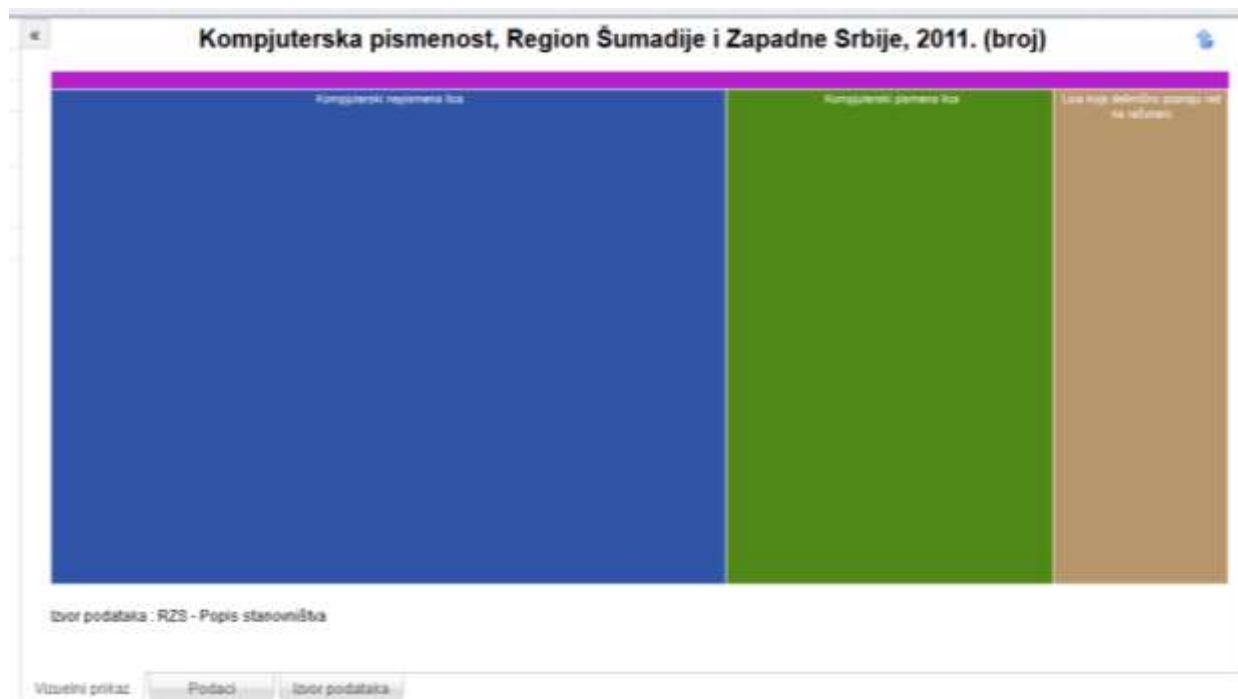
...

Поступак решавања:

Корак 1: Првих пет корака за добијање табеле је као у претходном примеру. Затим се за визуелизацију података изабере приказ **Нижерархијска мапа**.

Корак 2: Добија се приказ података у виду хијерархијске мапе, као на следећој слици.

Категорија са највећом површином на хијерархијској мапи је **Kompjuterski nepismena lica** (приказана прва почевши од леве стране), што значи да је у Regionu Šumadije i Zapadne Srbije, према Попису из 2011. највише ових лица. Категорија **Lica koja delimično poznaju rad na računaru** је последња. Кликом миша на површину било које категорије добија се приказ хијерархијске мапе за ту категорију, по полу.

Напомена: визуелизација података у виду хијерархијске мапе се не може преузети као Excel датотека, већ се само може прегледати на екрану. Такође, подешавања су овде сведена само на наслов графикана и извор података. Међутим, може се преузети табела у Excel формату и сређивати даље у програму Microsoft Excel 2016, који је увео тип графикана хијерархијска мапа, и који поседује много више могућности за даље уређивање оваквог типа графикана.

КРЕИРАЊЕ МАПА

Програм DevInfo омогућава прављење мапа како са подацима из базе, тако и са сопственим подацима. Подаци се на мапи могу представити путем боја, симбола, графикона итд, односно могу се користити различите теме. Теме се могу и комбиновати, па се тако на пример може направити мапа са подацима за два индикатора, где су вредности једног индикатора приказане бојом, а другог графиконима преко стубића, пита и слично.

Пример 1:

Приказати на мапи стопу смртности одојчади за општине Севернобанатске области, за 2019. годину. У којој општини је највећа стопа?

Напомена: На картици Подешавања укључити приказа лабела (називи општина). Кликнути на малу стрелицу која се налази десно од Општа подешавања. Затим унутар Поља изаберите да се на мапи приказује и вредност и да приказ буде у више редова.

...

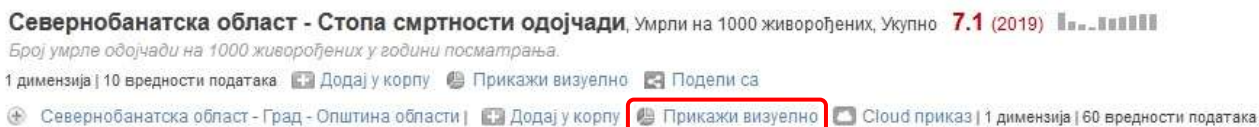
Поступак решавања:

Корак 1: Отворити веб страну <http://devinfo.stat.gov.rs>

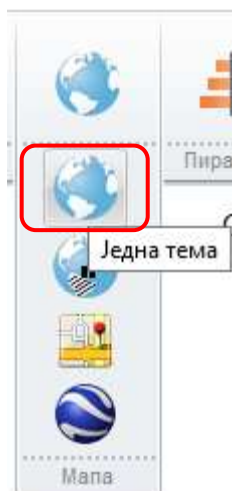
Корак 2: Изабрати језик за претраживање базе и исти језик за тастатуру. У овом примеру то је Српски језик ћирилица (**Serbian [sr]**), а за тастатуру **Serbian (Cyrillic) keyboard**.

Корак 3: У пољима код брзе претраге, код **Шта?** треба из падајуће листе изабрати индикатор *Стопа смртности одојчади*, а у пољу **Где?** треба изабрати *Севернобанатска област*. Затим треба кликнути на дугме за претрагу из базе података.

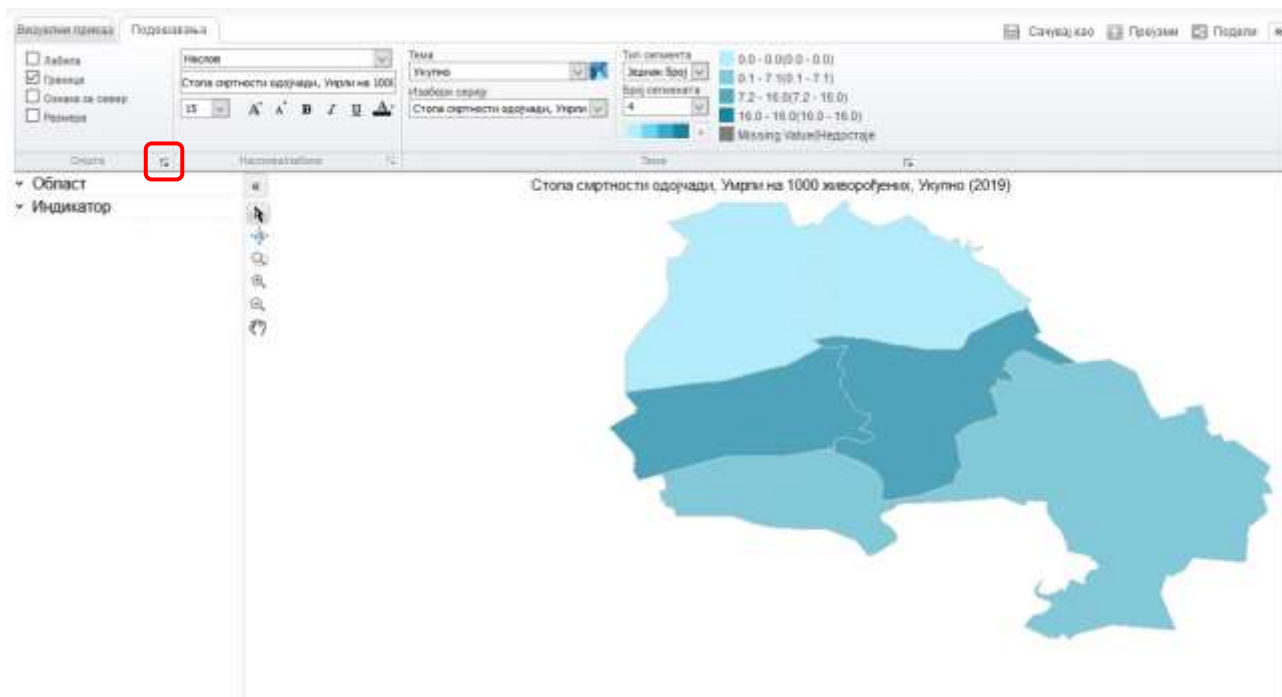
Корак 4: Затим кликнути линк **Прикажи визуелно** за одлазак на страну за визуелизацију података. Погледати слику испод.

Корак 5: Изабрати визуелизацију података на мапи, прву опцију (Једна тема), као на следећој слици.

Корак 6: Приказује се мапа са темом боја, где свака боја представља одређен опсег вредности података. Изабрати картицу **Подешавања** и затим отворити прозор за општа подешавања, кликом на стрелицу за избор општих подешавања, као на следећој слици

Корак 8: У прозору **Општа**, у секцији **Поља** изабрати да се на мапи прикажу **Назив територије** и **Вредност**. У секцији **Лабела** чекирати поља **Лабеле се приказују** и **Више редова**. Затим кликнути на дугме **У реду**, за примену на мапи (приказано на слици на следећој страни).

Општа

Измените овде ваша подешавања

Лабела
Оквир
Слој

– Лабела

Лабеле се приказују
 Прикажи где постоје подаци
 Више редова

Поља

Шифра територије
 Назив територије
 Вредност
 Период

Лабела - ред 1 | Лабела - ред 2

Arial 12 A⁺ A⁻ B I U A⁺

Ефекти

Врста ефекта Дубина

Block 1

Линија водич

Права линија Врста Ширина

Yes — 1

У реду Примени Одустани

Добија се мапа као на доњој слици. Највећа стопа смртности одојчади за 2019. годину, у Севернобанатској области, је у општини Сента (**16**).

Стопа смртности одојчади, Умрли на 1000 живорођених, Укупно (2019)

Пример 2:

Направите мапу од својих података.

Напомена: Веб апликација DevInfo омогућава да визуелизујете и своје сопствене податке. То значи да можете, на пример, да направите мапу од својих података, а не само од оних који постоје у бази.

Опција у менију **Моји подаци** пружа ову могућност. Потребно је да претходно изаберете базу која садржи територије и контуре мапе које желите да добијете у вашој визуелизацији.

...

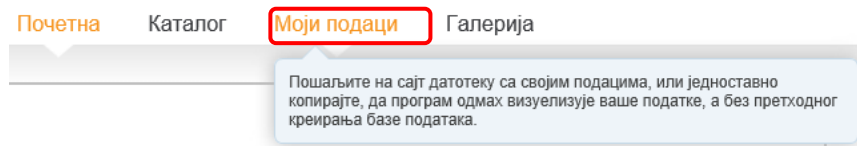
У наставку је дат један пример прављења мапе од сопствених података. Изабрана је база **Преглед стања и развоја општина**, јер она садржи називе свих општина са мапама. У менију је изабран српски језик ћирилица, јер желимо да направимо мапу на којој су називи општина на ћирилици.

Поступак добијања мапе је следећи:

Корак 1: Изаберите базу *Преглед стања и развоја општина*

Корак 2: Изаберите у листи језика **Српски језик ћирилица**, односно Serbian [sr]

Корак 3: Изаберите у менију опцију **Моји подаци**

Корак 4: Затим у текстуално поље копирајте своје податке, оне од којих желите да направите мапу. Најједноставнији начин је да то урадите из Excela, копирањем ћелија са подацима и заглављем (обележене жутом бојом) у DevInfo текстуално поље, као на следећој слици. Затим кликните на дугме **Следећа** за одлазак на следећу картицу.

Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли
Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645
Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48
Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41
Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34
Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30
Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67

Извор: Министарство унутрашњих послова
Публикација: Општине и региони у Републици Србији 2016, страна 268

1. Изаберите датотеку за слање

Пошаљите податке у неком од следећих формата: CSV, DevInfo Data Entry, SOMX-ML [?](#)

Browse...

ИЛИ копирајте табелу са подацима у текстуално поље испод

Садржај првог реда ће се препоручити као заглавље колоне

Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли
Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645
Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48
Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41
Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34
Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30
Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67

Претходна

Следећа

Корак 5: У следећем прозору (корак 2 апликације), изаберите у падајућим листама да прва колона садржи називе општина (Назив област), друга шифре (Шифра територије), а трећа године (Временски период), као на слици доле

2. Одредите шифре или називе територија (опционо)

Да бисте од ваших података креирали мапу, подаци морају да буду повезани са шифрама за територије у бази података. Да бисте повезали своје податке, идентификујте колону која садржи шифре територија.

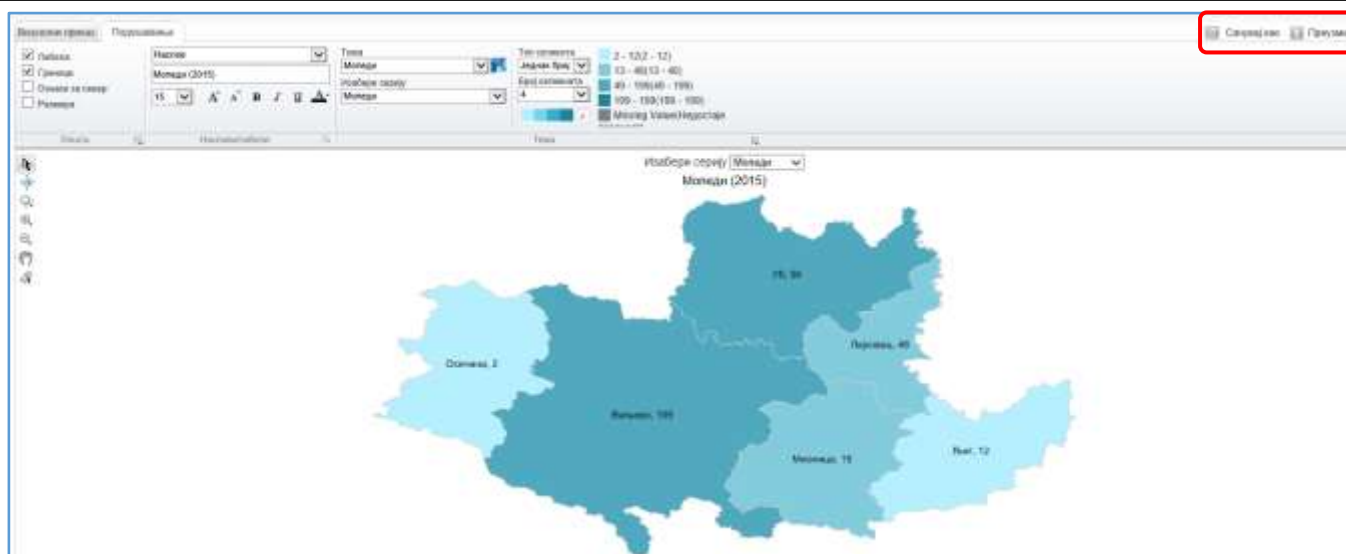
Ако ваш сет података не садржи DevInfo шифре територија,

Назив области	Шифра територије	Временски период	-Изаберите-	-Изаберите-
Назив општине	Шифра општине	Година	Мопеди	Мотоцикли
1 Ваљево	EURSRB002001002001	2015	199	645
2 Лајковац	EURSRB002001002002	2015	48	48
3 Љиг	EURSRB002001002003	2015	12	41
4 Мионица	EURSRB002001002004	2015	15	34
5 Осечина	EURSRB002001002005	2015	2	30
...
Уб	EURSRB002001002006	2015	56	67

Претходна

Следећа

Корак 6: Кликом на дугме **Следећа** добијате мапу од ваших података. Кликом на друге начине визуелизације можете да прегледате како подаци изгледају на пример у табели, стубичастом графикану, хијерархијској мапи и слично.

Корак 7: Добијену мапу можете да сачувате у галерији или да је преузмете у виду Excel датоте или графичке датотеке (слика или KML датотека), бирањем **Сачувај као** или **Преузми**.

Шифре и називе општина можете да преузмете са <http://devinfo.stat.gov.rs/diSrbija/diDownload.aspx> у секцији DevInfo 7 упутства или када из DevInfo веб апликације преузмете Excel табелу коју сте направили, а која садржи осим назива општина и шифре које су потребне за визуелизацију ваших података на мапи.